

ایرانی بودند که با گواهی سازمانی به کاربران اجازه نصب برنامه‌ها را می‌دادند. حرکتی که در تقابل واضحی با قوانین اپل قرار داشت و نمی‌شد انتظار داشت اپل به آسانی از آن چشم‌پوشد. پس از آن نوبت به اپ‌های بانکی و دیگر اپ‌های مختلف ایرانی رسید که تنها راهشان به دستگاه‌های کاربران از طریق همین گواهی‌ها بود. یکی پس از دیگری، گواهی‌های سازمانی باطل می‌شد و کاربران هنگام اجرای برنامه‌ها با خطا مواجه می‌شدند.

یکی از مواردی که وضعیت را بدتر کرد استفاده اشتراکی اپ‌های ایرانی از گواهی‌ها بود! مثلاً دو یا سه اپ با شرکتی که توانایی دریافت گواهی سازمانی را داشت قرارداد داشتند و به کمک آن برنامه‌شان را به کاربران ارائه می‌دادند. بنابراین وقتی اپل یک گواهی را باطل کرد، عملاً چند اپ با هم مسدود شدند.

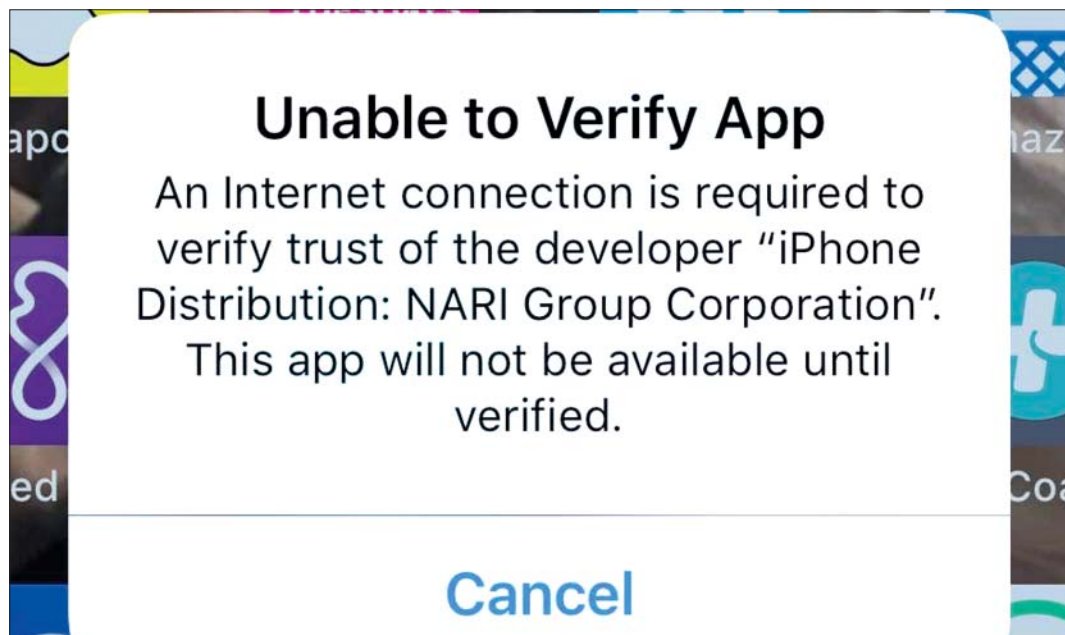
راهِکارهای ایرانی

خوشبختانه مدت کوتاهی بعد از این اتفاق، بعضی از شرکت‌هایی که اپ‌هایشان مسدود شده بود موفق شدند با دریافت گواهی‌های جدید دوباره به چرخه کاربری آی‌اواس بازگردند. برخی فعالان و توسعه‌دهندگان هم از این که اپ‌های اساسی‌تر مثل استورها، ایرانی، گواهی‌هایی به‌عنوان جایگزین نداشتند اظهار تعجب می‌کنند، زیرا در هر حال این نوع فعالیت خارج از اپ‌استور همیشه دارای ریسک بوده و هست.

راهکار دیگری که از نخستین نسخه‌های آی‌اواس تا امروز برای مقابله با این‌گونه محدودیت‌های اپل وجود داشته، جیلبرک کردن (Jailbreak) آیفون است. جیلبرک کردن در اصل نوعی هک به حساب می‌آید (مثل روت کردن اندروید) که دستگاه را طوری تغییر می‌دهد تا کاربر بتواند هر برنامه‌ای را که بخواهد روی آن نصب کند. این راه‌حل اساسی، ولی همراه با دردهای مختلف است و تنها کاربران خاصی از آن استقبال می‌کنند. همچنین معمولاً طول می‌کشد تا آی‌اواس‌های جدید جیلبرک شوند.

مدیر یکی از استورهای ایرانی هم از راه‌حل سومی برای حل این مشکل خبر داده که بنا به مسائل رقابتی جزئیاتی از آن را در اختیار رسانه‌ها نگذاشته است. البته صحبت‌هایی مبنی بر پرهیز بودن این راهکار شنیده شده که پس از ارائه می‌توان در مورد آن نظر قطعی داد. باید صبر کرد و دید آیا این راهکار متفاوت می‌تواند در دور زدن قوانین اپل و ادامه فعالیت اپ‌های ایرانی موفق باشد یا خیر.

شاید هم باید کم‌کم غزل خداحافظی با گوشی‌های آیفون را در ایران خواند!



ماجرای مسدود شدن اپ‌های ایرانی روی آیفون چیست؟

سیب تلخ

محمود صادقی

«پل اپ‌های ایرانی را مسدود کرده!» بعید است این روزها در جمع‌های مختلف این جمله یا جملات مشابه را نشنیده باشید. اگر خودتان آیفون یا آیپد داشته باشید احتمالاً با خطا هنگام اجرای برنامه‌های ایرانی مواجه شده‌اید. بحث سر آن بالا گرفته و هر کس نظر و تحلیلی بیان می‌کند. یکی می‌گوید در راستای تحریم‌هاست، دیگری می‌گوید مختص ایران نیست و برای دیگر کشورها هم اعمال شده و... برخی شرکت‌های توسعه‌دهنده این اپ‌ها به تکاپوی ارائه راهکارهایی موقتی برای کاربرانشان افتاده‌اند تا راه‌حلی اساسی‌تر پیدا شود، ولی بگذارید ببینیم قضیه در اصل چیست، چرا این اتفاق افتاده و در ادامه چه مسیرهایی متصور است؟

گواهی‌های سازمانی

برای این که مسأله مسدود شدن اپ‌های ایرانی واضح‌تر شود، بهتر است ابتدا نگاهی بنیادی‌تر به نحوه نصب برنامه‌ها در سیستم عامل آی‌اواس داشته باشیم. روند اصلی و رسمی نصب یک اپ در این سیستم عامل از طریق اپ‌استور، فروشگاه خود اپل است و اپل راه دیگری را برای توزیع «عمومی» نرم‌افزارهای آیفون و آیپد به رسمیت نمی‌شناسد. (برخلاف اندروید که با یک گزینه در تنظیمات به کاربر اجازه می‌دهد فایل نصبی برنامه را دانلود و به‌صورت دستی روی دستگاهش نصب کند)

این مسیر یک محدودیت بزرگ دارد: شرکت‌هایی که می‌خواهند یک اپ را به‌صورت داخلی و خصوصی به کارمندان‌شان ارائه دهند یا نسخه‌های اولیه آن را روی دستگاه‌های مختلف آزمایش کنند، توزیع عمومی برنامه در اپ‌استور به کارشان نمی‌آید. برای حل این مسأله، اپل راهکار دیگری را با عنوان گواهی سازمانی (Enterprise Certificate) پیش پای این‌گونه شرکت‌ها گذاشت. به این صورت

که شرکت‌ها با پرداخت مبلغ سالانه ۲۰۰ دلار، گواهی سازمانی تأییدشده توسط اپل دریافت می‌کنند که به آنها اجازه می‌دهد اپ‌هایشان را به وسیله آن روی دستگاه‌های مختلف نصب و اجرا کنند. گواهی برنامه‌هایی که از این طریق نصب شده باشند، هنگام نصب و همچنین اجرا (یک بار و پس از هر ری‌استارت دستگاه) با سرورهای اپل چک می‌شوند تا از معتبر بودن آن اطمینان حاصل شود. در صورت عدم تأیید اعتبار، برنامه اجرا نخواهد شد و خطای عدم اعتبار گواهی به کاربر داده می‌شود.

حالا اگر بحث تحریم‌ها را کنار این گواهی‌ها بگذاریم، متوجه خواهید شد که اپ‌های ایرانی چگونه روی دستگاه‌های آی‌اواسی نصب می‌شوند! اپل به دلیل تحریم‌ها اجازه انتشار اپ‌های ایرانی را روی اپ‌استور نمی‌دهد و آنها را هم که از قبل روی این فروشگاه بودند، حذف کرده است. بنابراین تنها راه شرکت‌های ایرانی این است که به کمک شرکت‌های واسطه، گواهی‌های سازمانی برای عرضه اپ‌ها خارج از سیستم اپ‌استور دریافت کنند. مدلی که اپ‌استورهای ایرانی هم از آن

برای نصب برنامه‌ها کمک می‌گرفتند، چون اپل به واسطه تحریم‌ها، راه دیگری برای آنها قرار نداده بود.

مسدودسازی اپلی

اصل قضیه مسدودسازی را شاید بتوان گردن فیسبوک انداخت! حدود یک ماه قبل، خبری در رسانه‌ها منتشر شد که اپل گواهی سازمانی فیسبوک را باطل کرده است. همه شگفت‌زده از این حرکت جنجالی اپل، در مورد دلیل این تصمیم کنج‌کاو بودند که البته خیلی سریع مشخص شد: فیسبوک با استفاده از گواهی سازمانی‌اش، برنامه‌ای به نام facebook research را روی گوشی کاربران بین ۱۷ تا ۳۵ سال نصب می‌کرده که در ازای پرداخت ۲۰ دلار، اطلاعات فعالیت‌شان روی گوشی (برنامه‌های نصب‌شده، سایت‌های بازدید و...) به فیسبوک فرستاده شود! اپل با اعلام این که قوانین گواهی سازمانی تنها اجازه توزیع داخلی و نه عرضه عمومی یک اپ را می‌دهد، گواهی سازمانی فیسبوک را باطل کرد. دقیقاً یک روز بعد از ماجرای فیسبوک، اتفاقی مشابه برای غول دیگر دنیای اطلاعات یعنی گوگل افتاد و اپل به دلیل عرضه بیرونی برنامه‌های توسعه‌یافته توسط گوگل، گواهی سازمانی این شرکت را هم به حالت تعلیق درآورد! البته پس از عذرخواهی و حذف اپ‌های مورد بحث، گواهی‌های سازمانی هر دوی این دو شرکت‌ها به حالت قبل بازگشت، ولی این پایان ماجرا نبود.

اپل که حالا بیشتر متوجه سوءاستفاده‌ها از گواهی‌های سازمانی شده بود، شروع کرد به باطل کردن گواهی‌هایی که به انحاء مختلف قوانین اپل به‌خصوص توزیع داخلی اپ‌ها را زیر پا گذاشته بودند. اینجا بود که اپ‌های ایرانی گرفتار شدند! در ردیف اول، اپ‌استورهای

نقبی زیر اپ‌استور

پس از ماجراهای فیسبوک و گوگل، مسأله گواهی‌های سازمانی اپل به بحثی مهم در محافل تکنولوژی تبدیل شده که دایره بسیار وسیع‌تری از چند اپ ایرانی را در بر می‌گیرد. در این راستا نگرانی‌های امنیتی و حقوقی در مورد اپ‌استورهای مختلف بالا گرفته و ایجاد و بطلان گواهی‌های سازمانی مثل قضیه جیلبرک به بازی موش و گربه‌ای میان اپل و شرکت‌های کوچک و بزرگ تبدیل شده است! به عقیده برخی، این گواهی‌های سازمانی، غرب وحشی دنیای آی‌اواس شده است که از قضا اپ‌های ایرانی هم در میانه دوئل‌های آن قرار گرفته‌اند! حالا این که اپل تا چه زمانی این داستان را ادامه می‌دهد باید صبر کرد و دید...



کارگاه



اگر مطالب این صفحه را می‌پسندید، عدد ۶۹۹۵ را به شماره ۳۰۰۱۱۲۲۶ پیامک کنید

۵

آگهی مزایده

آموزشگاه علمی تخصصی شهید چمران ناجا در نظر دارد، تعدادی از اماکن خدماتی خود را از قبیل بوفه، خیاطی، عکاسی و زمین کشاورزی در قالب اجاره واگذار نماید. آدرس: استان البرز، کرج، جاده قزل حصار، روبروی زندان قزل حصار، آموزشگاه چمران

شیر ۰۹۳۷۱۶۷۱۶۱۷
رئیسوندی ۰۹۱۶۶۶۷۹۵۳۸